

Kontaktperson i detta ärende
Tove Winiger
tove.winiger@akeri.se
070-237 55 35

Miljö- och energidepartementet

christina.nordenbladh@regeringskansliet.se
m.remisser-energi@regeringskansliet.se

Remissyttrande över preciserade bestämmelser om slutprodukter i lagstiftningen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen – en ändring i förordning 2011:1088

Sveriges Åkeriföretag är med ca 6300 medlemsföretag åkerinäringens branschorganisation och arbetar för en sund och lönsam utveckling av denna näring, som svarar för 4 % av Sveriges BNP. Sveriges Åkeriföretag har inbjudits att lämna synpunkter på rubricerad remiss. Vi vill med anledning härav lämna följande synpunkter på förslaget.

Sammanfattning

- Den föreslagna förordningstexten är otydlig och onödigt invecklad och innehåller dubbelnegationer som försvårar uttolkning.
- Att få tillgång till tillräckliga volymer av biodrivmedel är nödvändigt och detta förslag riskerar att kraftigt och oskäligt begränsa möjliga råvaror.
- I 3 a § punkt 2 måste såväl ”lågt” som ”utfall i mängd” få en operationell definition för att möjliggöra tolkning.
- Sveriges Åkeriföretag yrkar på återremiss. Texten är oklar och frågan avgörande för förutsättningarna för klimatpolitikens måluppfyllelse.

Sveriges Åkeriföretags synpunkter

Klassificering och utbud av biodrivmedel

Den svenska åkerinäringen är beroende av tillgång till fossilfri diesel för att bidra till att de klimatpolitiska målen nås. Idag används diesel (fossil- och biodiesel) i lejonparten av lastbilstransporterna i Sverige¹. Att öka volymen biodiesel på den svenska marknaden är därför en förutsättning för att klimatmålen nås. Den av regeringen föreslagna reduktionsplikten kräver på sikt större volymer av biodrivmedel och råvarornas hållbarhetsaspekter måste givetvis beaktas. Produktionsvolymerna av biodiesel på svensk råvara är ännu låg, och innan Sverige nått högre nivåer måste även de importerade råvarorna till biodrivmedel vara hållbara.

¹ På den svenska marknaden utgörs år 2016 MK1-diesel till 21 % av förnybar råvara; ren HVO stod år 2016 för 2,7 % av drivmedelsåtgången och FAME år 2015 för 1,8 %. Alla siffror enligt Energimyndigheten: Drivmedel 2016, ER 2017:12.

Att uppnå högre produktionsnivåer av inhemskt biodrivmedel baserat på skogsråvara kommer att ta tid. År 2016 utgör (importerad såväl som inhemsk) tallolja ungefär 7 % av råvarorna i HVO-produktionen i Sverige². Efterfrågan på HVO bland åkeriföretagen är till följd av kundkrav och egna miljökrav stor trots att åkerinäringen dras med konstant prispress och snäva marginaler. Efterfrågan är redan idag klart större än utbudet.

Åkeriföretagen är känsliga för volatila drivmedelspriser och snabba kast. Stora investeringar i fordon kräver framförhållning och HVO har varit synnerligen framgångsrikt som drivmedel för lastbilar då åkeriet när HVO inte är tillgängligt kunnat tanka vanlig fossil diesel. I en övergångsperiod är HVO därför överlägset andra drivmedel när det gäller att minska växthusgasutsläpp.

Den föreslagna ändringen i förordningen syftar till att förtydliga vilka ämnen/råvaror som är slutprodukt, samprodukt, avfall eller restprodukt³. Definitionen är viktig då en samprodukt enligt förnybartdirektivet har samma krav som en slut-/huvudprodukt medan en restprodukt/avfall har flera fördelar. Ändringen riskerar att kraftigt begränsa de råvaror som kan användas till att producera biodrivmedel vid en tidpunkt när Sverige tvärtom behöver öka volymerna; och kraven som ställs på biodrivmedel är alltså högre än de som ställs på fossila drivmedel.

Ett alltmer cirkulärt förhållningssätt till produktionsprocessen kommer att förändra förhållandet mellan avfall och slutprodukter, och de flesta råvaror kommer att ha fler användningsområden. PFAD, Palm Fatty Acid Distillate, utgjorde år 2016 23 % av råvarorna till HVO och klassas den annorlunda, som samprodukt istället för restprodukt, klarar den inte hållbarhetskriterierna. Palmolja är en problematisk produkt på grund av utvinningen där regnskog skövlas och mänskliga rättigheter kränks. Certifierad palmolja är ett resultat av samarbete för att förhindra dessa negativa aspekter av palmoljeutvinningen och produktion av hållbar palmolja. Ett angreppssätt med syfte att öka volymerna av biodrivmedel och åstadkomma verklig nytta vore därför att arbeta för bättre utvinningsprocesser av palmolja.

3 a § punkt 2

Texten är otydlig och svårtolkad, och Sveriges Åkeriföretags tolkning är att *en produkt inte är en samprodukt om dess volym och värde är lågt i förhållande till huvudprodukten*⁴.

En råvaras ekonomiska värde bör inte ligga till grund för klassificering av en råvara

² *Ibidem*

³ *Ett ämne är enligt den föreslagna förordningsändringen inte en slutprodukt om "det är andra ämnen eller material som produktionsprocessen normalt optimeras mot" medan [proposition 2016/17:217](#) Genomförande av ändringar i förnybartdirektivet - ILUC definierar en restprodukt som ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som produktionsprocessen direkt söker att producera; den är inte huvudsyftet med produktionsprocessen och processen har inte avsiktligt ändrats för att producera den".*

⁴ *Huvudprodukten = den slutprodukt som produktionsprocessen normalt optimeras mot*

som slut-, sam- eller restprodukt/avfall. Det är ett felaktigt mått på hållbarhet, och för att citera konsultföretaget Copenhagen Economics⁵ ett cirkelresonemang:

Enligt en prisbaserad klassificering innebär det att restprodukten [när den används i en produktionsprocess] kommer att omdefinieras till en samprodukt ... om en produkt omdefinieras från rest- till samprodukt kan de hårdare kraven medföra att användningen av produkten blir oanvändbar eller olönsam. Om användningen av produkten upphör förlorar produkten sitt ekonomiska värde. Genom konsekvent tillämpning av den prisbaserade klassificeringen omdefinieras då samprodukten till restprodukt. Detta kommer att leda till ett cirkelresonemang om definitionen av sam- och restprodukter.

Vidare behövs ett förtydligande kring vad värde och volym innebär. Vad gäller värde finns två möjliga tolkningar: 1) ämnets *samlade* ekonomiska värde i förhållande till huvudproduktens samlade värde; eller 2) ämnets ekonomiska värde *per enhet* i förhållande till huvudproduktens värde per enhet. Vad gäller volym, måste det förtydligas vad en låg mängd är.

Med vänlig hälsning

Rickard Gegö, verkställande direktör

⁵ PDF från Copenhagen Economics, 28 juni 2017: *PFAD – En restprodukt? En ekonomisk analys av föreslagen implementering av ILUC direktiv.*